

er ugyldige, og det føjer til, at Brud paa saadanne Aftaler, det være sig Erstatning, Konventionalbod eller lignende, kan der ikke under nogen som helst Form tillægges Retsvirkning. Men de vedkommende, som har indgaaet denne Aftale, maa dog vel fra Administrationen have Underretning om, at man skønner, at Aftalen er af en saadan Karakter. Og hvad vil man foretage, hvis det nu skulde vise sig, at de vedkommende handlende, som har truffet denne Aftale, uden nogen som helst indbyrdes Tvang opretholder Aftalen? Der staar i § 3, at hvis saadan en forbudt Aftale opretholdes, skal de, der gør Forsøg derpaa, kunne straffes med nærmere i Paragraffen angivne Straffe. Men hvis disse fem Urtekræmmere f. Eks., som har indgaaet en saadan Aftale, efter at have faaet Meddelelse fra Administrationen om, at den er ugyldig — og de er altsaa i saa Henseende underkastet Administrationens Skøn —, saa alligevel hver for sig beslutter at tage den Pris, som denne Aftale gaar ud paa —, og der vil ikke være noget i Vejen for, at de kan gøre dette, thi den enkelte handlende kan jo sige: Hvad mine Kolleger mener eller ikke mener om denne Sag, ved jeg ikke, men jeg finder ikke, der er nogen Anledning til at sælge denne Vare billigere —, maa jeg da spørge de ærede Forslagsstillere, betyder det saa, at den vedkommende ifalder Straf efter § 3? Jeg stiller dette Spørgsmaal, fordi jeg gerne vil have at vide, hvorledes Administrationen skal bære sig ad med at foretage Undersøgelse af, om en erklæret Ugyldighed af en Aftale bliver respekteret. Hvilken Undersøgelsesret faar Administrationen? Der maa dog være givet Administrationen en Adgang til at trænge ind i disse Spørgsmaal, ind i Sagens fortsatte Gang ved Undersøgelser, og hvis en saadan Adgang bliver givet — det maa jo ske, for ellers bliver det hele et Slag i Luften —, vil dette efter vor Mening føre ind i et Posekigeri, i en Vilkaarlighed, som er af det onde, og som vi ikke mener at kunne medvirke til Gennemførelsen af. Vi tror, at de Ulemper, der dermed vil følge, de Vanskeligheder, som deraf vil opstaa, overskygger langt Betydningen af de Formaal, som man søger fremmet ved en midlertidig Lovgivning af denne Karakter. Med andre Ord, vi frygter, at der derigennem skal blive etableret et administrativt Herredømme over Erhvervslivet, specielt over Handelen, som i Virkeligheden intet i de tilstedeværende Forhold berettiger til. Vi forstaar i det hele taget ikke, hvorledes man vil gøre Ugyldighedsbestemmelsen effektiv. Det er gennem Domstolene, dette

skal ske. Men Domstolene kan jo dog først sættes i Virksomhed, naar det er konstateret, at der vises Trods eller gøres Forsøg paa Hævdelsen af en ugyldig Aftale, og det kan kun ske, hvis de, der er gaaet ind i Aftalen, maaske i sin Tid i god Tro, men som nu vil springe fra, efter at den er erklæret ugyldig, trues med personlige eller økonomiske Forfølgelser, saafremt de ikke bøjer sig ind under deres Villie, som vil opretholde Aftalen.

Med andre Ord, efter vor Opfattelse maa Forslaget — hvad vi ogsaa har givet Udtryk under Forhandlingerne i Udvalget — begrænses, saaledes som vi har gjort det i vort Forslag om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden, det maa indskrænkes til at vende sig mod Aftaler, som tilsigter at hemme eller hindre fri Konkurrence og har det Formaal at søge Monopol etableret. Det Problem, som hertil knytter sig, lader sig ikke rejse paa den løse og usikre Maade, som Tilfældet er i det foreliggende Forslag, det lader sig kun rejse, naar Aftalen, om jeg saa maa sige, dukker op i Overfladen derigennem, at den søges opretholdt gennem Tvangsforanstaltninger overfor den enkelte, naar han vægrer sig ved at bøje sig ind under Aftalen, thi først paa det Tidspunkt er det jo muligt at sætte Domstolene i Gang overfor saadanne Fænomener, uden at der i Forvejen skal have fundet en administrativ Behandling af Sagen Sted, og uden at der gennem Lovgivningen er givet Administrationen en Undersøgelsesret overfor Erhvervslivet, som vi ud fra vor Grundopfattelse af disse Spørgsmaal ikke kan medvirke til at udføre.

Vi har saa, som det er bemærket ogsaa af det ærede Medlem Hr. Rode, sluttelig været inde paa en Hævd af, at hvis man har det Formaal med ethvert Middel, som kan tilvejebringes, at søge et virkeligt Gennemslag af Prisdaldet i Almindelighed tilvejebragt, kan man ikke se bort fra, at det ikke blot er Aftaler om Prisforhøjelser, som i saa Henseende kan virke hindrende og hemmende, men ogsaa i høj Grad Aftaler om Lønforhøjelser, og man kan ikke, synes det os, rette sit Skyts mod Prisaftalens prisfordyrende Virkning, uden at man samtidig maa have Lønftalen og dens tilsvarende Indflydelse for Øje. Det ærede Medlem Hr. Rode kan som Ordfører for Forslagsstillerne nok saa tidt sige, at disse to Ting aldeles ikke har noget med hinanden at gøre, det vil ikke kunne lykkes det ærede Medlem at bevise Rigtigheden af denne sin Paastand. Det, som er Hovedsagen for det ærede Medlem — derom